

CLASSIFICATIE HULPMIDDELEN VOOR DE HUIDTHERAPIE

Classificaties en codelijsten voor de huidtherapie

**Y.F. Heerkens
C.A. Dekkers**

Nederlandse Vereniging van Huidtherapeuten / NVH

Nederlands Paramedisch Instituut / NPi
Amersfoort, 2007

5.1 INLEIDING OP DE CLASSIFICATIE HULPMIDDELEN VOOR DE HUIDTHERAPIE

5.1.1 ALGEMEEN

De ontwikkeling van de in dit hoofdstuk gepresenteerde Classificatie Hulpmiddelen voor de Huidtherapie – verder aangeduid als CH-huidtherapie - heeft plaatsgevonden in het kader van het project ‘Classificaties voor Huidtherapeuten: Eenheid van Taal als voorwaarde voor verslaglegging, communicatie en onderzoek.’

Bij de ontwikkeling van de CH-huidtherapie is gebruikgemaakt van de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor paramedische beroepen (van den Heuvel et al, 1998) die op zijn beurt in belangrijke mate is gebaseerd op de Nederlandstalige NEN-ISO 9999, 'Technische Hulpmiddelen voor Gehandicapten. Classificatie' (NNI, 1998) een vertaling van de ISO 9999: Technical aids for disabled persons - Classification (ISO, 1992). Naast de hulpmiddelen opgenomen in de NEN/ISO, waarin alle hulpmiddelen staan die in het dagelijks leven individueel door de patiënt kunnen worden gebruikt en de hulpmiddelen die door de patiënt en de therapeut gebruikt kunnen worden in het kader van therapie, staan in de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor paramedische beroepen ook alle (hulp)middelen die de therapeut in het kader van zijn verrichtingen gebruikt, ook als deze normaal gesproken niet door de patiënt zelf gebruikt worden.

De CH-huidtherapie is een afleiding (in de vorm van selecties en extensies) van de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor paramedische beroepen. Daarnaast is gebruik gemaakt van de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor de mondhygiëne (Voorlopige CH-mondhygiëne) (Corbey-Verheggen & Heerkens, 2002). Toch kon niet voor de gehele CH-huidtherapie van deze classificaties gebruik gemaakt worden. Bij de ontwikkeling van de vier classificaties voor de huidtherapie bleken er bij de CH-huidtherapie de grootste verschillen met de Classificaties van de andere paramedische beroepsgroepen. Dit verschil werd vooral veroorzaakt door producten voor wondbehandeling, therapeutische elastische kousen, producten ter bescherming, reiniging, verweking, exfoliatie, genezing, desinfectie en verdoving van de huid en de apparatuur waarmee de huidtherapeut werkt, zoals bij laser- en lichttherapie.

Naast de bestaande classificaties hulpmiddelen voor paramedische beroepen is ook gebruik gemaakt van het Hulpmiddelenkompas Therapeutische elastische kousen (CVZ, 2002), de CBO Richtlijn lymfoedeem (www.cbo.nl) en de Richtlijn Infectiepreventie in de huidtherapie. In het najaar 2005 is de nieuwe versie van de ISO 9999 in concept gereedgekomen. Vooruitlopend op de publicatie in het voorjaar van 2007 is gebruik gemaakt van deze classificatie en van de (voorlopige) producten van het Cliq-project (Classificatie implementeert kwaliteit; www.cliq.nl). In het Cliq-project wordt op basis van beoogd gebruik van het hulpmiddel (product related intended use) een afleiding gemaakt van de ISO 9999. In het HuTa-project is gebruik gemaakt van de modulen wondverzorgingsproducten, pro- en orthesen en therapeutische elastische kousen.

In de nieuwste versie van de ISO 9999 (voorjaar 2007) wordt de volgende omschrijving van hulpmiddel gebruikt:

"Assistive product: any product (including devices, equipment, instruments, technology and software) especially produced or generally available, preventing, compensating, monitoring, relieving or neutralising impairments, activity limitations and participation restrictions".

Nog onofficiële Nederlandse vertaling: "Elk product (inclusief instrumenten, apparaten, uitrusting, technisch systeem of software), speciaal vervaardigd of algemeen verkrijgbaar, dat de stoornis, beperking of participatieprobleem voorkomt, compenseert, lenigt of opheft".

Bij de ontwikkeling van de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor paramedische beroepen is besloten om naast de hulpmiddelen die de patiënt zelf gebruikt ook de hulpmiddelen toe te voegen die door de hulpverlener worden gebruikt. Dit had ook consequenties voor de definitie van hulpmiddel.

Naar analogie daarvan en gebruikmakend van de nieuwe omschrijving van hulpmiddel wordt ten behoeve van de CH-huidtherapie de volgende omschrijving van hulpmiddel gehanteerd:

“Elk product (inclusief instrumenten, apparaten, uitrusting, technisch systeem of software), speciaal vervaardigd of algemeen verkrijgbaar, dat de stoornis, beperking of participatieprobleem voorkomt, compenseert, lenigt of opheft; dan wel enig product (inclusief instrument, uitrusting, test, vragenlijst, technisch systeem of software) dat de huidtherapeut kan gebruiken om functies en/of anatomische eigenschappen en/of activiteiten en/of participatie te diagnostiseren en/of te verbeteren, dan wel door de huidtherapeut gebruikt kan worden om stoornissen en/of beperkingen en/of participatieproblemen van de patiënt te diagnostiseren en/of te voorkomen, compenseren, lenigen of op te heffen”.

5.1.2 DOELSTELLINGEN VAN DE CH-HUIDTHERAPIE

Voor de CH-huidtherapie gelden de volgende doelstellingen:

- zorgverlening/hulpverlening
 - het leveren van een bijdrage aan de weergave van die hulpmiddelen die stoornissen, beperkingen of participatieproblemen voorkomen, compenseren, lenigen of opheffen;
 - het bevorderen van (multidisciplinaire) protocollering binnen de huidtherapie;
 - de ontwikkeling en het gebruik van richtlijnen;
 - het bieden van aanknopingspunten bij het structureren van de huidtherapeutische diagnostische, behandel- en ondersteunende instrumenten / producten / systemen.
- informatie uitwisseling
 - het bevorderen van eenduidige communicatie, zowel intra- en inter- als multidisciplinair;
 - het bevorderen van eenduidige verwijzing en verslaglegging;
 - het bevorderen van multidisciplinaire samenwerking.
- (wetenschappelijk) onderzoek / statistiek
 - het bevorderen van (wetenschappelijk) onderzoek door het ter beschikking hebben van een eenduidige terminologie voor het omschrijven van huidtherapeutisch diagnostische, behandel- en ondersteunende instrumenten / producten / systemen.
- planning en beleid
 - het bijdragen aan de profilering van de huidtherapie in de gezondheidszorg;
 - het leveren van ondersteuning bij activiteiten in het kader van interne budgettering, werklustbewaking en personele planning.
- kwaliteitsbeleid
 - het bijdragen aan kwaliteitsbevordering, -beheersing en -bewaking in de huidtherapie in het algemeen.
- opleiding
 - het bieden van een mogelijkheid aan de opleidingen om het onderwijspakket aan te passen;

- het bieden van een bruikbaar hulp- / leermiddel met name in het kader van onderwijsprogramma's voor huidtherapeuten.

5.1.3 DOMEIN VAN DE CH-HUIDTHERAPIE

Het domein van de CH-huidtherapie wordt min of meer gegeven met de definitie van hulpmiddel en kan als volgt worden omschreven:

Alle hulpmiddelen

- die de huidtherapeut kan gebruiken om functies en/of anatomische eigenschappen en/of activiteiten en/of de participatie van de patiënt te diagnostiseren / te verbeteren;
- die de huidtherapeut kan gebruiken om stoornissen en/of beperkingen en/of participatieproblemen van de patiënt te diagnostiseren en/of te voorkomen, compenseren, lenigen of op te heffen;
- die de patiënt kan gebruiken om functies en/of anatomische eigenschappen en/of activiteiten en/of de participatie te verbeteren;
- die de patiënt kan gebruiken om stoornissen en/of beperkingen en/of participatieproblemen te voorkomen, compenseren, lenigen of op te heffen.

5.1.4 INHOUD VAN DE CH-HUIDTHERAPIE

De vraag welke hulpmiddelen in een CH-huidtherapie moeten worden opgenomen is beantwoord vanuit een onderzoek van de literatuur en andere relevante documenten (scripties, beleidsstukken, leerboeken, readers, et cetera), en door informatie vanuit het veld, met name verzameld via commissies van de Nederlandse Vereniging van Huidtherapeuten, door de leden van de werkgroep en via een afstudeeropdracht van twee studenten huidtherapie. De vraag of een hulpmiddel al dan niet in de classificatie moet worden opgenomen en de vraag welk detailniveau een classificatie moet bevatten - gaat het om een groep hulpmiddelen of om alle mogelijke (varianten van) hulpmiddelen - zijn beantwoord rekening houdend met de doelgroepen en doelstellingen.

In de CH-huidtherapie staan alleen de hulpmiddelen die voor de huidtherapie relevant zijn, maar wel binnen de structuur van de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor paramedische beroepen. Waar nodig zijn klassen verder uitgewerkt – extensies – of weggelaten. Evenals de Voorlopige Classificatie voor paramedische beroepen (indeling in hoofdklassen; zie Figuur 5.1) bestaat de CH-huidtherapie uit een aantal met hoofdletters aangeduide hoofdklassen (zie Figuur 5.2), corresponderend met de klassen in de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor paramedische beroepen.

In de CH-huidtherapie is ook de ISO-nummering, waar relevant, tussen haakjes opgenomen. Doordat er intussen een nieuwe versie is gepubliceerd van de ISO 9999 zijn de indeling, nummering en terminologie her en der aangepast. De nieuwe klasse 04 uit de ISO 9999 is ondergebracht in Hoofdstuk J.

De codes gebruikt om de verschillende klassen aan te duiden zijn ontleend aan de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen voor paramedische beroepen. De codering beziend is duidelijk dat in de CH-huidtherapie zeker niet alle klassen uit de Voorlopige Classificatie Hulpmiddelen zijn opgenomen (selecties).

5.1.5 HOOFDINDELING VAN DE CH-HUIDTHERAPIE

De CH-huidtherapie bestaat uit een aantal met hoofdletters aangeduide hoofdklassen (zie Figuur 5.1); de klassen A-J zijn direct ontleend aan de ISO 9999, de overige klassen zijn toegevoegd.

Hoofdklassen A-J:

hulpmiddelen die door de patiënt en/of zijn omgeving gehanteerd worden in het dagelijks leven, maar die daarnaast ook door de therapeut kunnen worden ingezet in het kader van een verrichting

- A Orthesen en prothesen [06]
- B Hulpmiddelen voor persoonlijke verzorging en bescherming [09]
- C Hulpmiddelen voor de mobiliteit van personen [12]
- D Huishoudelijke hulpmiddelen [15]
- E Inrichtingselementen en aanpassingen van woningen en gebouwen [18]
- F Hulpmiddelen voor communicatie en informatie [22]
- G Hulpmiddelen voor omgaan met producten en goederen [24]
- H Hulpmiddelen en uitrusting voor verbeteren van milieu, gereedschappen en machines [27]
- I Hulpmiddelen voor ontspanning [30]
- J Hulpmiddelen voor medische behandeling door de persoon zelf [04]

Hoofdklassen K-W:

hulpmiddelen die specifiek worden gebruikt in het kader van een bepaalde verrichting

- K Algemene hulpmiddelen
- L Vragenlijsten en interviewprotocollen
- M Observatielijsten / -methoden / -schalen / -protocollen
- N Diagnostische apparatuur / instrumenten
- O Tests / meetschalen en diagnostiek protocollen
- P Richtlijnen / protocollen
- S Informatie- en instructiemateriaal
- T Hulpmiddelen bij het toepassen van instrumentele verrichtingen
- V Hulpmiddelen voor onderhoud van hulpmiddelen
- Y Hulpmiddelen, anders gespecificeerd
- Z Hulpmiddelen, niet gespecificeerd

5.1.6 CODERINGEN IN DE CH-HUIDTHERAPIE

Gebruik is gemaakt van een eigen codering (naar analogie van de classificaties hulpmiddelen voor de andere paramedische beroepen).

De codes uit de ISO9999 (maximaal zes cijfers) en de Cliq-codes (maximaal 12 cijfers) staan tussen vierkante haken achter de omschrijving van de klasse. Achter klassen die niet voorkomen in ISO9999 staat [-]. Klassen vallend onder een klasse waar [-] achter staat, zijn meestal ook klassen niet voorkomend in ISO9999; de [-] wordt dan niet herhaald. Komen ze wel uit de ISO9999 dan staat de betreffende ISO-code er tussen rechte haken achter.

Omdat 8 en 9-klassen in de ISO9999 niet voorkomen staat daar niets achter.

De klassen K t/m Z zijn niet ontleend aan de ISO9999. Achter deze klassen staat dan ook geen ISO-code vermeld noch [-] (overbodig).

Wordt verwezen naar een klasse uit de CH-hulpmiddelen zelf, dan worden ronde haken gebruikt.